

Discurs del rector a l'acte d'inauguració del curs 2025-2026 de la Universitat de Lleida

Autoritats acadèmiques, civils i militars,

Senyores i senyors,

Companyes i companys,

725 anys d'UdL, una fita en un camí que s'endinsa a l'horitzó

De la mateixa manera que els romans posaven mil·liaris per indicar les mil passes en les vies de comunicació que connectaven tot l'Imperi, nosaltres posem avui una fita per indicar els 725 anys de l'Estudi General, avui Universitat de Lleida (UdL), que no s'atura, sinó que continua amb vocació de liderar un futur millor. Generant coneixement, transferint-lo a les noves generacions i defensant els valors que configuren la nostra cultura, les universitats han descobert, inventat i inspirat el nostre món en el darrer mil·lenni; li han donat forma, i la UdL ho ha fet a la seva àrea d'influència.

La Universitat de Lleida és un dels grans projectes transformadors d'aquest territori. És segurament la institució més rellevant en provisió de talent i generació de coneixement. Però és també una institució dinàmica, que necessita una transformació permanent. Les persones que fa trenta-cinc anys la van veure renéixer, i que han estat protagonistes de la UdL d'avui, són ara rellevades per altres que tenen la missió de seguir fent-la créixer en rellevància social i acadèmica. Trobar les persones amb formació i voluntat de ser-hi és una responsabilitat de tothom, i, en aquests moments, aquesta és una tasca prioritària. Els 725 anys de la nostra universitat és una de les fites rellevants del curs que avui comencem, però no és pas l'única.

Iniciem un curs electoral. El relleu abastarà també els qui tenim responsabilitats de govern, i en els mesos vinents els Estatuts que hem aprovat donaran pas a nous lideratges al rectorat, als centres i als departaments, i també al Consell Social. Participar en la governança de la institució és una oportunitat de sentir-la pròpia, d'augmentar el compromís i l'autoestima i, alhora, un privilegi que la llei ens concedeix a través de l'anomenada *autonomia universitària*. Convido tothom a fer un pas endavant amb voluntat de servei. Com a equip rectoral, hi serem fins al darrer dia, amb una voluntat de servei que no ha minvat amb el pas del temps.

Avui donem la benvinguda als membres del PDI, el PTGAS i l'estudiantat a un nou curs. Alguns porten temps a la UdL, d'altres tot just comencen. A tots, la més cordial benvinguda i el desig que trobin aquí l'ambient reflexiu, estimulants i atractiu per a la seva formació, per a la carrera acadèmica o per a la vida laboral. Un nou curs és una oportunitat, per a tothom, de gaudir amb el coneixement i la vida universitària, i d'agrair el suport de les institucions que ens han fet confiança i el treball que han fet els qui han estat peces fonamentals per construir la UdL d'avui.

Les necessitats de formació també evolucionen; així, el catàleg de titulacions i la mateixa manera d'ensenyar s'han d'adaptar convenientment. Nous paradigmes i noves tecnologies s'obren pas dia a dia, i la universitat necessita ser repensada per adaptar-se als canvis i oferir els serveis que la societat requereix.

Diversitat en l'oferta formativa; diversitat d'edats, de gèneres, d'orígens socials, culturals i geogràfics, d'àrees d'expertesa, de maneres d'entendre l'activitat universitària, i voluntat de servei de la comunitat universitària són, així, valors que sumen i fan una institució inclusiva, socialment responsable i resilient. Les institucions que perduren tenen visió de futur, capacitat d'avançar-se als canvis i voluntat de mantenir la rellevància i buscar l'excel·lència. Aquesta és la nostra feina i aquest ha de ser el nostre llegat.

Una dada destacada d'aquest nou curs són els mil estudiants al campus d'Igualada, una fita llunyana quan vam decidir llançar-nos a la construcció d'un nou campus a la Catalunya Central ara fa deu anys, amb la recuperació dels estudis d'Infermeria a la capital de l'Anoia. L'èxit d'aquesta aposta estratègica de la UdL per ampliar la seva àrea d'influència i donar oportunitats

al territori mitjançant el coneixement no hauria estat possible sense el compromís del Govern de Catalunya i de l'Ajuntament d'Igualada, que ha permès desenvolupar el projecte universitari amb rigor i ja amb la mirada posada en noves titulacions, noves instal·lacions i un projecte de residència universitària a la ciutat.

Per altra banda, la creació del campus UdL-Pirineus aquest setembre és una altra aposta decidida del Govern de la Generalitat, assumida per la UdL, per acollir inicialment un grup de vint estudiants d'Infermeria que tindran l'oportunitat de conèixer les comarques de muntanya durant el seu període de formació, donat que faran estades de pràctiques als diferents hospitals i altres dispositius assistencials del Pirineu. D'aquesta manera, la UdL afegeix als campus de la ciutat de Lleida i d'Igualada un nou campus al Pirineu i posa de manifest, un cop més, la seva aposta pel coneixement com a motor del canvi i de desenvolupament econòmic i social, convençuda que aquesta és la millor manera de donar oportunitats al jovent, independentment del seu lloc de naixement; de vertebrar el territori, i de fer un país que no deixi ningú enrere.

Em plau destacar també que el nombre d'estudiants que han triat la UdL en primera opció ha crescut un 26 % en els darrers tres anys. L'augment d'estudiants ha estat contingut perquè, bàsicament, omplim totes les titulacions, com passa a la majoria d'universitats públiques de l'Estat. Però l'increment de demanda en primera opció ha fet augmentar les notes de tall en totes les titulacions, la qual cosa vol dir que tenim estudiants amb millors hàbits d'estudi.

Tot i que encara hi ha molt camí per recórrer, l'increment de demanda en primera opció indica que la societat lleidatana valora cada vegada més la seva universitat, que, per altra banda, apareix com a alternativa atractiva a altres universitats metropolitanes per a molta gent de la Catalunya interior i d'altres indrets de l'Estat, pels seus avantatges de proximitat, qualitat de vida, assequibilitat de la residència, etc.

Afegeixo dues dades més que hem constatat aquests anys: d'una banda, els estudiants de qualsevol origen s'integren plenament a la vida a la UdL i surten molt satisfets de la formació rebuda i de l'estada entre nosaltres; de l'altra, les dades d'inserció laboral mostren que els titulats a la UdL s'insereixen en el món laboral en un percentatge superior a la mitjana entre els titulats a les universitats públiques catalanes.

Amb aquestes dades a la mà, la UdL es podria plantejar incrementar el nombre d'estudiants, bé sigui augmentant el nombre d'estudiants d'algunes de les titulacions actuals o bé explorant la possibilitat de noves titulacions. Entenc que aquest és un objectiu estratègic per a la UdL, per a la ciutat i per al Govern de Catalunya, que també es marca com un dels seus objectius equilibrar el territori i lluitar contra la despoblació interior.

Voldria assenyalar algunes modificacions, pel que fa a titulacions, que convindrien a la Universitat. En l'àmbit de la salut, el projecte endegat al campus UdL-Pirineus és pioner; la possibilitat d'ampliar el campus d'Igualada amb estudiants dels darrers cursos de Medicina i la construcció d'un nou edifici al campus de Ciències de la Salut de Lleida, llargament sol·licitat i per al qual l'Ajuntament ens concedeix els terrenys i el Departament de Recerca i Universitats el finançament per al projecte executiu, seran accions que de ben segur provocaran un canvi positiu en la formació dels professionals sanitaris.

Al l'ETSEAFiV, l'increment de les pràctiques dels estudis de Veterinària i la necessitat de disposar d'un servei d'urgències 7x24 a l'hospital de serveis veterinaris i d'una granja de vaques com a equipaments imprescindibles per a la reverificació de la titulació fan pensar també en modificacions i ampliació d'aquests estudis. Hem d'agrair el suport de la Diputació de Lleida per a la construcció de la granja; el del Departament d'Educació, amb qui compartirem aquesta instal·lació, i el del Departament de Recerca i Universitats, per a l'obertura de les urgències veterinàries.

Els avenços tecnològics no els podem passar per alt. Lleida té un sector TIC petit però potent, amb empreses amb impacte arreu del món. La digitalització i la intel·ligència artificial estan canviant com mai les nostres maneres de viure, relacionar-nos i treballar. Cal també potenciar la presència femenina en aquests àmbits. L'obertura de nous títols a l'entorn de l'EPS i la redefinició del nombre de places ofertes són també un objectiu compartit amb els professionals del sector i amb el Departament, que aposta per l'impuls dels graus STEM. Estic segur que trobarem el seu suport a través d'un contracte específic mentre no hi hagi un model general de finançament perquè aquestes modificacions puguin ser portades a la pràctica.

En l'àmbit de les ciències socials, la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social té una trajectòria ascendent que li reconeixen rànquings com el de Shanghai. Els canvis en les titulacions poden venir principalment lligats a l'ampliació del campus d'Igualada, amb la possible obertura dels estudis de Dret. En l'àmbit de les humanitats, la potenciació de les instal·lacions del Magical, al Parc Agrobiotech, i la rehabilitació del seu entorn ens poden posar en una situació destacada, ja que cap altra universitat de l'Estat disposarà d'unes instal·lacions professionals i de nivell per a Comunicació Audiovisual i altres titulacions relacionades com les que podrem oferir als nostres estudiants.

Aquests projectes han d'anar acompanyats de dotacions de PDI i PTGAS escaients. En els propers mesos hem de posar el PDI en la franja docent que la llei orgànica del sistema universitari estableix en el seu articulat i superar el període transitori que preveu. Aquesta acció ens ha de donar més flexibilitat en la dedicació docent per poder fer un pas endavant en recerca, transferència i innovació. La tecnificació del PTGAS és un altre objectiu a assolir, i el pla de xoc del PTGAS del Departament és un instrument necessari.

L'objectiu final és que el coneixement es transformi en progrés. El Parc Agrobiotech és un instrument per facilitar aquesta transferència, i m'alegra poder dir que entrem en una nova etapa en què deixem enrere el deute fundacional gràcies al suport dels representants del territori i als pactes a Madrid i a Catalunya. Ara, en paral·lel a l'augment de jovent que vol associar-se a la UdL per a la seva formació, hem d'aconseguir que les empreses vulguin també estar al costat de la UdL, bé per a la producció de talent, bé per a la transferència de coneixement, i que participin en un nou impuls del Parc. Sens dubte, aquestes accions ens apropen a la Lleida ciutat universitària que defensem conjuntament amb el president del Consell Social.

La nostra vocació local s'ha d'harmonitzar amb la universalitat de la nostra feina. Per això hem establert llaços amb grans universitats europees dels quals esperem resultats en un termini breu. Flexibilitzar els estudis universitaris, en el sentit que estudiants, professors i PTGAS puguin moure's entre un conjunt d'universitats punteres al món sense problemes de plans d'estudis o convalidacions i amb possibilitats de compartir recerca o procediments de treball, ens ha de donar un nou atractiu.

Per damunt d'aquests projectes, si he de destacar alguna especificitat de la UdL, esmentaria, en primer lloc, la seva proximitat, la seva capacitat d'acollir. La vida universitària és i ha de ser una experiència transformadora que millora en un entorn de confiança. Rebre atenció personalitzada ens fa sentir més valorats i motivats, augmenta l'autoestima i millora la capacitat per afrontar reptes. La UdL és una universitat propera, sensible a l'acompanyament de les persones, i aquest ha de seguir sent un dels nostres distintius.

El darrer curs vam tenir l'oportunitat de fer doctor *honoris causa* Juan Manuel Santos, Premi Nobel de la Pau. Com ell diu, la pau no és només l'absència de conflictes, sinó una manera de resoldre problemes, una condició indispensable per al desenvolupament. Els conflictes no es resolen aniquilant l'altre, ja que això és impossible, sinó buscant acords i complint-los, la qual cosa comporta diàleg i arguments, les armes dels universitaris. El millor company per a la pau és, doncs, l'educació. Educar en els valors és la necessitat de totes les institucions educatives si, a més de liderar canvis tecnològics i reforçar la competitivitat, volen dirigir la transformació cap a societats més inclusives, justes i tolerants; i, a jutjar pel que veiem al món, tenim molta necessitat d'educació. Quan, a escala mundial, governs de països capdavaners en innovació i indústria declaren les universitats i els universitaris com els seus enemics, crec que no ha estat mai tan gran la necessitat d'universitats fortes per fer dels reptes socials oportunitats de progrés. Els focs d'aquest estiu no s'acaben posant-hi més bombers. Si volem controlar el foc, reduir la sequera, atendre la migració i l'envelliment de la població i tenir veu pròpia en el món de la intel·ligència artificial, hem d'apostar per la UdL com a motor de la transformació social de Ponent. Tenim l'oportunitat i la responsabilitat que la UdL augmenti el seu impacte al territori i a Catalunya i lideri la voluntat de servei al país. Com hem dit, ens calen infraestructures docents i de recerca, i millorar la carrera acadèmica del PDI i el PTGAS, però la UdL excel·lent es construeix persona a persona. Confiar en la nostra gent, integrar pluralitat i vincular el conjunt de la societat són les millors condicions per avançar més ràpidament. Tenim feina per fer.

La UdL ha de seguir sent un projecte col·lectiu, que reforci els nostres vincles amb el passat, amb les arrels, amb els nostres valors i la nostra identitat cultural, i amb capacitat per integrar persones, institucions, empreses, associacions i moviments per projectar-nos cap al futur. Si ho

fem així, estic segur que els millors anys estan per venir.

Que tinguem tots un bon curs 2025-2026!

DECLARO INAUGURAT EL CURS ACADÈMIC 2025-2026 DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA.